I CSK 3246/24

POSTANOWIENIE

22 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

na posiedzeniu niejawnym 22 kwietnia 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa K.Z., M.C.,
D.C. i M.T.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z 18 kwietnia 2024 r., I ACa 380/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądza od pozwanej na rzecz powodów tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego kwotę 2700,00 (dwa tysiące siedemset) zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia pozwanej odpisu postanowienia do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398^9 § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi do rozpoznania w oparciu o pierwszą i czwartą z wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398^9 § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzyganiu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398^{13} § 2 k.p.c.) i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (zob. postanowienia SN: z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, z 3 lutego 2012 r., I UK 271/11, nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (zob. m.in. postanowienia SN: z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07, z 9 lutego 2011 r., III SK 41/10, nie publ.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga przedstawienia, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że istotnie skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. m.in. postanowienie SN z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Celem sformułowania powyższej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest wykazanie jedynie oczywistego naruszenie konkretnego przepisu prawa

materialnego lub procesowego, lecz sytuacji, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Zdaniem skarżącej oczywista zasadność skargi kasacyjnej ma przejawiać się w zastosowaniu przez Sąd Apelacyjny art. 385^1 § 1 k.c. do umowy kredytu *stricte* dewizowego (walutowego), z całkowitym pominięciem charakteru przedmiotowej umowy, jej specyfiki, jak również wyłącznie fakultatywnego charakteru postanowień dotyczących wypłaty i spłaty kredytu, które w toku postępowania zostały uznane za abuzywne. Skarżąca wskazała ewentualne na dwa istotne zagadnienia prawne, pierwsze - dotyczące obowiązku poinformowania konsumenta przez sąd o konsekwencjach prawnych wynikających z przesłankowego unieważnienia w całości zawartej umowy kredytu, a drugie - odnoszące się do możliwości utrzymania umowy w mocy i jej wykonywania w oparciu o istniejące od początku postanowienia umożliwiające wypłatę i spłatę kredytu bezpośrednio w walucie obcej, gdy uznano, że umowa kredytu zawiera niedozwolone postanowienia umowne odsyłające do tabeli kursowej.

Odnosząc się do problemu dotyczącego fakultatywności tabel kursowych, należy zwrócić uwagę, że w ugruntowanym już stanowisku Sądu Najwyższego uznaje się, iż mechanizm ustalania kursów waluty na podstawie tabel kursowych banku jest w sposób oczywisty sprzeczny z dobrymi obyczajami, narusza rażąco interesy konsumenta i równowagę stron, a klauzula która nie zawiera jednoznacznej treści i przez to pozwala na pełną swobodę decyzyjną banku jest klauzulą niedozwoloną w rozumieniu art. 385^1 § 1 k.c. oraz że niedozwolone postanowienie umowne jest od początku, z mocy samego prawa, dotknięte bezskutecznością na korzyść konsumenta, który może udzielić następczo świadomej i wolnej zgody na to postanowienie i w ten sposób przywrócić mu skuteczność z mocą wsteczną (wyrok SN z 23 czerwca 2022 r., II CSKP 36/22, nie publ., zob. też m.in. wyrok SN z 27 listopada 2019 r., II CSK 483/18, nie publ. oraz uchwała składu siedmiu sędziów SN - zasada prawna - z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21). Problemem nie jest również w tym przypadku fakultatywność. Oceny, czy postanowienie umowne jest niedozwolone (art. 385^1 § 1 k.c.), dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy Wykładnia językowa art. 385^1 § 1 zdanie pierwsze

k.c. nie stwarza podstaw do przyjęcia, że w ramach oceny abuzywności postanowienia istotny jest sposób jego stosowania przez przedsiębiorcę. Decydujące znaczenie ma nie to, w jaki sposób przedsiębiorca stosuje postanowienie i dla kogo jest to korzystne, lecz to, w jaki sposób postanowienie kształtuje prawa i obowiązki konsumenta. Z przepisu wynika, że przedmiotem oceny jest samo postanowienie, a więc wyrażona w określonej formie (przeważnie słownej) treść normatywna, tzn. norma lub jej element określający prawa lub obowiązki stron (zob. uchwała składu siedmiu sędziów SN z 20 listopada 2015 r., III CZP 17/15, OSNC 2016, nr 4, poz. 40), a jej punktem odniesienia – sposób oddziaływania postanowienia na prawa i obowiązki konsumenta. Samo postanowienie może bezpośrednio kształtować prawa i obowiązki tylko w sensie normatywnym, wpływając na zakres i strukturę praw lub obowiązków stron. Taka interpretacja pozostaje w zgodzie z powszechnie akceptowanym poglądem, że art. 385^1 § 1 k.c. jest instrumentem kontroli treści umowy (stosunku prawnego). To, w jaki sposób postanowienie jest stosowane, jest kwestią odrębną, do której art. 385^1 § 1 zdanie pierwsze k.c. wprost się nie odnosi (zob. uchwała SN z 20 czerwca I CSK 1878/23 8 2018 r., III CZP 29/17, OSNC 2019, nr 1, poz. 2).

Brak jest również podstaw do twierdzenia, że w niniejszej sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa. Jak zostało już wyjaśnione w aktualnym orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości UE i Sądu Najwyższego, modelowym kredytem walutowym jest tylko kredyt, w którym kwota kredytu jest wyrażona w umowie w walucie obcej i w takiej walucie jest wypłacana kredytobiorcy, który dokonuje spłaty kredytu też w tej walucie. Do umów mieszanych, tj. zawierających elementy kredytu walutowego i kredytu denominowanego w walucie obcej, zastosowanie znajdują normy powołane przez skarżącą, jeśli umowy te zawierają postanowienia dotyczące klauzul przeliczeniowych podlegających ocenie przez pryzmat przepisów dotyczących nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (wyroki SN z 6 września 2024 r., II CSKP 690/23 i z 3 grudnia 2024 r., II CSKP 2316/22 nie publ., zob. także postanowienie SN z 30 stycznia 2025 r., I CSK 2357/24, nie publ.).

Problem dotyczący obowiązku informacyjnego sądu i świadomości konsumenta o jego sytuacji prawnej również nie wywołuje wątpliwości

interpretacyjnych. W wyroku z 7 grudnia 2023 r., C-140/22, Trybunał Sprawiedliwości UE wyjaśnił, że art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13 należy interpretować w ten sposób, że w kontekście nieważności umowy kredytowej ze względu na przewidziane w niej abuzywne postanowienia, stoją one na przeszkodzie wykładni sądowej prawa krajowego, zgodnie z którą wykonywanie praw, które konsument wywodzi z tej dyrektywy, jest uzależnione od złożenia przez tego konsumenta przed sądem oświadczenia, w którym twierdzi on, że nie wyraża zgody na utrzymanie w mocy tego abuzywnego warunku oraz że jest świadomy konsekwencji tego uznania nieważności umowy oraz wyraża on zgodę na uznanie umowy za nieważną (zob. postanowienie SN z 25 lipca 2024 r., I CSK 3642/23, nie publ.). W konsekwencji ewentualne pominięcie przez sąd obowiązków informacyjnych nie może negatywnie wpłynąć na sferę ochrony konsumenta.

Mając powyższe na uwadze, nie można przyjąć, że przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały w sposób właściwy wykazane.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398^{9} § 2 k.p.c.).

Grzegorz Misiurek

(A.T.)

[SOP]